

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Évesz évre — — — 8 kor. | Negyed évre — — — 2 kor.
Fél évre — — — 4 " | Egyes szám ára — — 16 fill.
Nyilttér soronként 30 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez,
a pénzüldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.
Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

A közmorál.

Irta: id. Szánthó Károly.

Elbágyad s elfásul az emberi sziv, amidőn körültekintve megdöbbenve kell tapasztalnunk a mai közmorál hanyatlását. Közéletünkben vajmi ritkán találunk oly jelenséget, amely lelkünket mozgásba hozná a közérdekek önzetlen előmozdítására. Lépten-nyomon csak az egyéni akarat és személyi érdekek előtérrelésével igyekezünk érvényt szerezni tűzött ki céljaink megvalósítására... S nem is vagyunk kényesek az eszközök keresésében, csak, hogy azon ponthoz juthassunk, ahová mások sérelmével s akár hányszor anyagi megrontások árán is elérni óhajtottunk. Nagy bűnünk ez, de nem egyedül való, van még.

Politikai elveink annyira ingadozóak, hogy annak állandóságban még csak 24 óráig sem lehet bizni. Folytonosan kapkodunk s minden munkánkban melőzzük az idealizmus szent céljait s az anyagiakért képesek vagyunk feláldozni jellemünket, becsületünket s eldobni és megvetni azokat is, akik hozzánk a legjobb indulattal, szeretettel és gyámolítással viseltettek.

A politikai vigécek behatólnak az

idealizmus szent hajlékába s annak vesztibulumát ellepve hivatali állásokkal, pénzzel s alkohollal megmételtyezik azokat is, akik szeplőtelen érzelmmel óhajtják elhagyott nemzetünk sorát javítani.

Ma hozsannát kiáltunk — a benső egyedében ismert és ismeretlen — politikai alakoknak s mielőtt alkotás eredményével találkozánk, véletlen botlásaikból tőkét faragunk s lehurrogatjuk a sárga földig.

A politikai nagyságok között szereplő „stréberek“ iránt sem vagyunk tartózkodók, mert ezek — ha gyengeségeinket felismerték, pillanatnyi vágyaink elérésében — rögtön segítségünkre részen állanak s így kész a lélekvásár.

A becsületes, tisztességes és őszintén érző politikusokkal anyagi előnyök nélkül még csak szóba sem állunk, hanem liciláljuk lelkiismeretünk szabadságát s áruba bocsátjuk azt éppen úgy, mint a piacon árverés alá kerülő tárgyakat.

A folyton változó politikai élet hullámai miatt a békés munka helyett a szakadatlan „csete-paté“ ütötte fel a tanyáját, s e miatt Magyarország sem intenzív, sem extenzív fejlődni nem képes.

A nagyravágyás hóbortjai megmételtyezték a komoly emberek agyát is, e miatt számos tisztességes család ama lejtőre jutott, ahonnan többé vissz térni nem lehet.

Mindannyian többre értékeljük magunkat, mint amennyit érünk s fogyasztásainkat — a legtöbb esetben — a plágiumok hóbortjaival igyekezünk pótolni, mely eljárásunk előbb-utóbb önmagát bünteti meg.

A családi nevelés is utját tévesztette. A rohamosan fejlődő „luxus“ a családapákat a „váltó“-gazdaság örvényébe sodorta s e miatt a volt középosztály s a közhivatalnok nagyrésze elvesztette ama önállóságát, amely nélkül hivatása magaslatán megállni nem képes.

Nem vagyunk még családi körünkben sem őszinték. Titkoljuk bajainkat, a helyett, hogy azon karöltve segíteni igyekeznénk. Szemben szépet mutatunk egymásnak s hátunk mögött pedig a legundokabb posványba hajigáljuk családi életünk legféltettebb titkait is.

A komoly munkát lenézzük s a csiklandozó léhaságokat pedig tulbecsüljük, sőt akárhányszor előnyben is részesítjük.

A mások enyhébb botlásaival nagy

A SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE TÁRCÁJA.

Sárgult levelek.

Sárgult levelek közt turkáltam e héten, Mindmegannyi kedves drága emlék nékem Nézttem ezt is, azt is s könnyes lett a szemem Ezernyi érzés közt sirni kezdett lelkem.

Elsíradtam szépen, a szökét, a barnát, Ifju szivemnek mindmegannyi álmát. Könnyel öntözgettem a sok fakult lapot De boldog lehetett, aki ilyet kapott.

Boldog lehetett vón', s nem lett azzá soha... Igy volt az megírva fent a csillagokba Légvárak, remények, romba dültek sorra Hull reátok mostan, könnyeim zápora.

Behunyt szemem előtt mind megjelentetek, Mint valami fényes, égi kísértetek, Simogattok szépen édes szókat sugva... Beheggedt sebeim, felszakadtak újra.

Messze el veletek! Hisz oly szép az élet... Feltépett sebemből újra remény éled... Halvány mecseként bár, világítja utam Melynek veszélyéről, eddig mitse tudtam.

Törölöm könnyeimet, megkönnyebbült szivem... Édes emlékeim, megőrizlek hiven:

Nyugodjatok csendben, s majd ha előveszlek Könnyező szivemmel, ti is könnyeztetek.

ifj. Szántó Károly.

A megoldatlan probléma.

(Ajánlva tarokkjátékosok figyelmébe).

Irta: Várkonyi István.

... Vadászat volt az uraságnál.

Még visszhangoztak a hajtók lármájától, még meg-megremegtek a sötét erdő titokzatos mélyében elrejtőzött vadak egy-egy szokatlanul erős siphangtól, de már nem hallik puskaropogás. Vége a körnek. Hangos halali hívó hangja szavára gyülekeznek a vadászok, mindnyájan jókedvűen a mai vadászat kedvező eredményétől, piros arccal, csillogó szemmel a hidegtől s részben a hidegség ellen szorgalmasan hőrpintgetett szilvóriumtól. Nagy hangon meséli mindenki elményeit, megtoldva úgy, hogy ha valaki az ő előadásuk szerint lepuffantott állatok számát följegyezne s összeadná, kiszülne, hogy legalább is hatszorta több vad esett el az ő telvilmosi vadásztalentumok következtében, mint a valóságban. Ami nem is nagy szerénytelenség.

Egymásután siettek kocsikra ülni a gyorsan alkonyadó téli délutánon a vadászok s hangos zörgéssel, gyors iramban haladtak a kocsik a kőkeményre fagyott uton a pusztá felé. A kocsik a kastély felé indultak, de a sorból kivált a két utolsó s a kasznár-ház előtt állott meg, melyről az öreg kasznár, a vén nótárius, az ispán, a két fiatal „prakszi“ kászolódott le.

Jól eső meleg fogadta őket a szobában. A tágas ebédlő öreg cserépkályhája a beléje rakott sok tuskótól csak úgy öntötte a meleget, míg a lámpa erős fénye a szépen megterített asztalra vetette fényét, mely körül a kasznár két szép leánya kipirult arccal sürgölődött, kiknek nem sokára segítségükre sietett a két fiatal prakszi s csakhamar tréfás dévajkodások szülte hangos kacagás verte fel a szoba csendjét.

Az öregek derűs örömmel nézték egy darabig a fiatalokat, de csakhamar bevonultak az „irodába“, hogy vacsoráig elquaterkázgassák az időt s szivarszó és sűrű kocintgatás között beszéljék meg a délután történetét s felmelegítsék a hidegtől kissé meggémberegett tagjaikat. Csakhamar megjelent a tanító ur is s négyesben aztán könnyebben telt az idő vacsoráig.

— Tessék vacsoráznii jönni — hangzott fel a házi asszony szives hívása.

Letették a szivart, pipát, felhőrpintettek még egy quaterkát, s hangos torokkösörülések, gyors bajuszsimogatások, nyakkendőigazgatások közben léptek be az ebédlőbe, hol már a hölgyek s a férfi népség ifju tagjai az asztalnál ültek s csak őket várták még.

A háziasszony, kinek konyhája messze földön híres volt, ismét remekelt. A lukullusi vacsora, a kasznár néni kedves kínálgatása,

érdeklődéssel foglalkozunk, pedig mi számtalanszor nagyobb bűnököt követünk el. Itélkezünk a gyöngébbek hibái felett, hogy ezáltal saját gyengeégeinket eltakarjuk.

A kölcsönös megértés szelleme végleg kihalt s ez csak akkor nyilvánul meg, ha valamely külső invázió lép közbe, de akkor is hiányzik belőlünk ama harmonia, a melyet őseinktől örökségbe kaptunk.

A közigazgatás régi sorompóit is megrongálta a közmorál hiánya. Ma már a vármegyék házai is a dulás színhelyévé alakultak át s a közjó előmozdítása helyett a személyes ellentétek s az egyéni érdekek végtelen láncolatának viszályossága kerültek felszínre.

Végezetül nem szabad elfelednünk a községek életműködését sem. Hiszen ezen kicsiny jogi alanyok képezik országunk egyetemét.

Amióta a pálinkamonopolium az állam háztartásában a főszerepet viszi, a falusi nép annyira beleélte magát a pálinka-ivásba, hogy eme káros hatású szesz élvezete nélkül már élni sem képes. S mit tapasztalhatunk? Azt, hogy az állam bevétele szaporodik s a nép satnyul és csenevészedik. Vannak 2000—2700 lelket számláló községek, a hol — a rendelkezésemre álló adatok szerint — évente 38—40,000 K értékű szeszt fogyasztanak el.

Hát ilyen viszonyok között lehet-e a nép anyagi és erkölcsi utjainak javítására gondolni? Ne üzérkedjék az állam az emberiség egészségének és életének rovására, hanem mérsékelje a bor- és sörfogyasztási adók mérveit, csökkentse az alkoholizmus terjedését

s akkor lesz ép egészséges nemzedék, amire Magyarországnak legnagyobb szüksége van.

Ennek megvalósítását minden bizonynyal nem sorolnánk a bűneink csoportjába.

A közigazgatási bizottság ülése.

A közigazgatási bizottság f. hó 10-én tartotta meg rendes havi ülését Mara László főispán elnöklété alatt. A hivatalból megjelenteken kívül részt vettek az összes előadók. Választott tagok közül megjelentek Hajduczky József, dr. Farkas Béla, Pietsch Lajos, Roth Flóris és dr. Nemes József.

Csulay Lajos h.-alispán bejelentette, hogy a megüresedett közig. gyakornoki állásra ifj. Tóth Ferenc nevezetett ki, egyben elrefelrálta az időközi kezelő személyzet kinevezését is. Maderspach János közig. gyakornokot Petrozénybe helyezték át, egyben bejelentette Török Géza vm. árvaszéki ülnök nyugdíjaztatását. Ezek után áttért a szomoru emlékü Dévai Hitelbankban elhelyezett vármegyei közpénzekre. A teljes anyagi romlásba jutott pénzügyintézetnél a vármegye ugyanis több száz ezer korona kézpénz erejéig volt érdekelve. A szanálás kapcsán a Dévai Takarékpénztár a teljes összeg hiánytalan pótlását biztosította. Am ez elvállalt nagy és és terhes kötelezettség ellenében kikötötte, hogy a kézpénzek 10 évig felmondatlanul nála hagyassanak. A múlt év októberi közgyűlés a Takarékpénztár ezen méltányolható kikötését elfogadta, azonban dr. Ajtay felebbezése folytán a belügyminisztérium e határozatot megváltoztatta azaz az utasítással, hogy a pénzek elhelyezése évről-évre határozottassék el. Ez az alapok célszerű kezelésének szempontjából igen fontos és remélhető, hogy a Dévai Takarékpénztár, amely még egy millió állami támogatást kapott, ezen határozatot el fogja fogadni.

Bejelentette h.-alispán, hogy a kereskedelmi minisztérium a f. évre utak fenntartására 200,000 K.-át engedélyezett, a borbátvízi utra 232832 K.-ig adott hozzájárulást, amelyhez azonban gróf Andrássy Géának, mint érdekeltnek

60,000 K.-val kell hozzájárulni, amit nevezett már be is fizetett.

Szomoru köteleességét teljesíti, ugymond a h.-alispán, midőn a Maros áradásának mérhetetlen káraitól számol be a közig. bizottságnak. A tavalyit felülmúló veszedelem valósággal nyomorusába döntötte a különben is szegény vármegyét. A romboló ár kártevése valósággal kétségbeejtő. A víztönkretette a Marosvölgyét teljesen, — valamennyi partmenti községét elöntötte. Hivatalos adatok szerint a Marosvölgyön egymagában kb. 23.000, a Sztrigy-Csernavölgyön mintegy 4200 kat. holdat pusztított el az árvíz. A megyében a tönkretett terület circa 282.000 kat. hold kultiválás alatt álló föld s holdanként csak 40 korona (!) kár véve, hidkárokkal egymilliókétszáz ezer koronára tehető a csapás. Az időközben megejtett kulturmérnéki szemle átmetszések és parterősítvények emelésével véli meggátolni egyelőre az elömlést, addig is, míg a szabályozás megtörténik. Konstatálták, hogy az évi kárnak megfelelő összeg sem szükséges a bajok elhárításához. Csulay h.-alispán indítványát oly irányban tette meg, hogy a közig. bizottság memorandummal forduljon a kormányhoz, sürgős és soron kívüli segítségnyújtás és a Maros szabályozása végett. Kérjék föl e célból Mara László főispán közreműködésre s tegye lehetővé, hogy már ez idén emeljenek gátat a további veszedelem ellen. Hozzászóltak a kérdéshez Apáthy, Hajduczky, Pietsch Lajos és Mahler Ignác biz. tagok is, hasonló értelemben. Mara László főispán köteletségének ismerte el ebbeli ténykedését s annak a nézetnek adott kifejezést, hogy a támogatásra kérjük fel a orszgy. képviselőit is. A parterősítéseket és munkálatokat eszközölje maga az állam saját terhére, mert ere leginkább hivatott s mert pénzzel is rendelkezik.

E kérdésben Szilassy gazdasági felügyelő egy különben igen egészséges indítvánnyal lépett elő. Az ármentesítési költségek rendszerint, állami rendezés dacára a parti birtokosokat terheli. A két évi kár valóságos tönkrementést jelent ezeknél. A nagyobb költségek, féltő — arra — készítetik, főként a

a kasznár bácsi jóízű humora, a kitünő bokrok a hangulatot rózsássá tették. Az öregek érdekes amekdotái, a hölgyek ezer apróságot kedvesen és szellemesen megtárgyaló csevegése, a fiatalok tréfás évődése, szellemes megjegyzések, csengő kacagások közepette a vacsora hosszura nyult.

De, amint még az egyébként hosszu lejártra berendezett szerelemnek is vége szokott lenni, véget ért a vacsora is.

Midőn már a jófajta rizlingivel megtöltött hosszunyaku, karcsu, zöld palackok mindinkább kiüresedtek s a kékeszürkén, szeliden szálldosó szivarfüst ködével lett tele a tágas ebédülő s Ilonka a kasznár bácsi fiatalabb, szőke, bodros fürtű leánykája lángoló arccal, kedves zavarral, bátortalan ujjakkal ütött bele a zongora fehér-fekete billentyűibe s hangos és szívélyes „kedves egészségére kívánom“-okkal keltek fel a vendégek az asztaltól — felhangzott a kasznár bácsi invitálása:

— Urak, lássunk a kenyér után!

S ez nagy jelentőségű mondás a vidéken, falun, hol még az öregek nem barátokoztak meg az „alsós“ intézményével, sőt határozottan lenézik, mint megrontóját Paskievics neves hagyományának. mit nem is kártyázásnak tartanak, hanem valami szebb, nagyobb szellemi szorakozásnak. És ez nem abszurd állítás, vagy lehetetlen teória, hanem szin-

igazság. Hisz éppen tarokkozás közben történnek a leghamarosabb megjegyzések, ott tárgyalnak meg fontos dolgokat, irányítják sokszor a politikát, sőt nemzetek sorát is itt döntenek el, mert hisz köztudomásu, hogy az orosz cár éppen egy a Peskievicscsel játszott szerencsés (vagy inkább szerencsétlen?) tarokparthié következtében keletkezett kedvező hangulatban engedett az osztrák nagykövet által tolmácsolt abbéli kérésnek, hogy Magyarországra bevonuljon s tette meg Paskievicset Rüdigerrel együtt vezérnek. De hírnévre tett szert Jókai, Bánffy, Tisza Kálmán, Csernátony-féle híres tarokparthie is. Tán éppen az oka is, hogy míg az alsós és ferbli „eszközeit“ „ördögbiálája“ néven említik ezt a dehonesztáló kifejezést a tarokkra még nem alkalmazta senki. S ha az „alsós“ divatja nem ártott falun a tarokknak s az éppen olyan közkedvelt most is mint régen, megérthetjük, mily kedvesen érintette a házigazda felhívása az öreg nótáriust, a deresedő ispánt s a négy korpotlékos tanítót. Hisz oly ritkán sikerült pusztahelyen „négy művelt embert“ (így nevezik a tarokkjátszókat) összehozni. Csak nagy ünnepeken és így közvadászatok alkalmával szokott ez sikerülni.

Sietnek is helyet foglalni az irodában „megterített“ asztalnál s miétán mindegyik a nála lévő aprópénzt kiolvasta, maga elé tette az asztalra és midőn annak sarkán a

gyertyák már égtek, a tanító mint legfiatalabb megkezdte az osztást. Ezzel kezdetét vette a tarokk „krajcáros“ alapon.

Jókedvűen, hatalmas ámbicióval kezdtek hozzá. S míg kergették a pagátot, igyekeztek elfogni a huszonegyest, nagy hangosan mondták be a kontrákat s erősen ütötték az asztalt (hiába ez már a tarokkal jár,) nem kimélték a tréfás megjegyzésektől sem egymást. Hisz ezt a tarokk szelleme hozza magával. Bosszantották kedveskedve, nem sértő hangon az öreg nótáriust, ki mindig tarokkszámot mondott be, ugratták a tanítót, ki nem nagy bátorsággal játszott, megtréfálták a házigazdát, kinek mindig kevés tarok jutott és biztaták az ispánt, aki nagyon „kontrás“ hangulatban volt. S mindezt kedélyesen, kipirult arccal, mosologva. — Lassankint mind nagyobb lett a füst, hangosabb a zaj, merészebb ajáték és sűrűbb a koncintás. Teljesen átadták magukat a tarokk élvezetének.

Volt aztán öröm, mikor elfogták valamelyiknek a huszonegyesét. Hangos pohárcsengéssel, kacagással, tífás felköszöntővel üdvözölték a „polgármester“-t s minél gyakrabban volt erre alkalom, annál nagyobb gaudiummal tették. — Különben, midőn a tanító, minden óvatossága dacára, több ízben egymásután jutott ehez a tisztelethez!

S miután a kacagásnak vége, az üres po-

magyar birtokosságot, hogy földjeiken lehetőleg tulajdanak, ami már nemzeti szempontból is veszedelmet jelent. Kéri, hogy az ármentesítési munkálatokhoz katonai kézierőt vegyenek igénybe s ezzel tegyék lehetővé a költségek elviselhetését.

A feszült külpolitikai viszonyokra való tekintettel a bizottság javaslata elállására kérte fel Szilassy gazdasági felügyelőt. A bizottság Mara László főispán javaslatát magáévá téve, arra utasította Csulay Lajos h.-alispánt, hogy a memorandumról s intézkedésekről soronkívül gondoskodjék. Pietsch Lajos abbéli indokolt indítványát, hogy a tavaly megindított gabonakiosztó segélyakciót a sujtott nép érdekére való tekintettel ez évre is élesszék fel, a köz. bizottság egyhangulag tette magáévá. Hasonlatosan fogadták el nevezett abbéli indítványt, hogy az árvizokozta károkból folyólag az adóörlések soronkívüli elrendelésére utasítsák az illetékes tényezőket.

Ezek után Misinszki és Szentiványi Lajos tb. főjegyzők, Eperjessy és Strausz aljegyzők referálták el folyó ügyeket.

Andersen László pénzügyigazgató bejelenti, hogy a megye területén júniusban az előző hoval szemben állami egyenesadóban 17671 K.-val hadmentességi díjba 166 K.-val, huszfogyasztási adóban 2718 K 00 f., szeszadóban 11956 K.-val folyt be több; dohányjövédékben azonban 17004 K.-val kevesebb.

Közoktatásiügyek elreferálása kapcsán Popov s.-tanfelügyelő előadta, hogy a megye területén az évről vizsgálatok rendben folytak le. — 20 községben nyári menedékhelyet állítottak fel, ezekhez az állam 1400 K.-át, az Emke 600 koronát adományozott segélyképen.

A kereskedelmi ügyek sorrendjén Mahler Ignác főmérnök referálta el, hogy a keresk. miniszter a Vecel község vasuti megállót bizonyos feltételek mellett engedélyezte. A boldogfalvi uton levő hid helyreállítására az államépítészeti hivatal 13237 K.-át preliminált. Az állami utak ideiglenes helyreállítási költségvetése 17600 K. a törvényhatósági utakéra 60,000 k.-át mutat, melyben bennfoglaltatik a sztrigyszengyörgyi erősen megrongált hid helyreállítása, mely egymagában ca

9000 K.-át tesz ki. A megyei utak ideiglenes helyreállításához 60.000 K. államsegély kérését javasolta. Tekintettel arra, hogy a tavalyi árvizokozta uthelyreállításokra a kormány 299.000 K. rendkívüli segélyt adományozott, de miután a felhasználásokra benyújtott tervezetet a miniszter még nem hagyta jóvá, indítványozza, hogy a rendkívüli ismételt károokra való tekintettel utólagos jóváhagyás reményében használtassék fel az összeg. A bizottság az indítványt azon kiegészítéssel fogadta el, hogy a megújult károokra való figyelemmel a f. évi segélykérés 60.000 K.-ról 100.000 K.-ra emeltessék fel.

A kereskedelmi ügyek révén panasz hangzott el a posták, főként a telefon ellen. Apáthy főügyész, majd Mahler főmérnök tett kifogást az ellen, hogy a hálózat rossz, a telefonszerkezetek hézagosak s a személyzet is kifogás alá esik. Rosszak, késedelmesek a kapcsolások s főképp a dévai postán tarthatatlanok az állapotok. Mara László főispán csatlakozó nézetével oly irányu indítvány tétetett, hogy az orvoslások tárgyában keressék meg a kolozsvári posta- és távirda igazgatóságot, — amit a bizottság magáévá tett. — Ebbeli észrevételünkről lapunk más helyén számolunk be.

A vármegye közegészségügyi állapotáról Meskó Aladár dr. főorvos számolt be. A vármegyében husz községben ütött ki vörhenyjárvány, ebből 8 a dévai járásra esik. Az óvintézkedéseket megtették. Erős számarhurut ütött ki Gyalár községben, hol 67 megbetegedés történt, ebből 7 halálos volt. A tüdőbetegek kórházi kezelésére bizottságok kiküldését kérte, amit a köz. bizottság azzal utasított el, hogy azok ellenőrzése a főorvos intézkedése alá tartozik.

A főorvos indítványára a bizottság elrendelte, hogy a marosolymosi jár. orvosi körben Marosolymos központtal heti rendelőnap tartassék, miután a körorvos Déván lakik. Fuvarköltségeit az általánny terhére állapították meg — ami feltűnő, mert az évi csekély 600 K általánny a többi kiutazásokkal ezt nem fedezheti.

Nagyobb emóciót keltett Hajduczky József biz. tag felszólalása a dévai vízvezeték kér-

désében. Szerinte, bárha már kormányhatósági jóváhagyás történt e tárgyban, a város mégsem cselekszik semmit. A Maros mostani áradása bizonyítja legekleltásabbul, hogy mennyire fontos, égető e kérdés megoldása. Indítványozza, hogy szólítsa fel a köz. bizottság a várost a vízvezeték keresztülvitelére. Több felszólaló között dr. Farkas Béla kijelentése keltett figyelmet. Szerinte a város képtelen azt megoldani. Bármennyire volt lelkes híve a vízvezeték kérdésének, belátja, hogy lehetetlen, mert a városra felette nagy terhet ró és a költségvetési összeg 750.000 K. nem futja. Hozzájárult mindezekhez a város lakóinak árvizokozta rettenetes kára, valószínűs tönkretétele. Kéri vegyék le egyidőre e kérdést.

A bizottság e megérvelt javaslattal szemben kimondotta, hogy a károk és pénzügyi krízisre való tekintettel, nem szoritja ugyan a tanácsot a vízvezeték keresztülvitelére — amihez ugyan joga sincs — de megkeresi aziránt, hogy legalább a tervezeteket és előmunkálatokat készítse el, hogy a jobb idők azokat legalább készen találják.

A köz. bizottság ezután elfogadta, illetve pártolólágg terjesztette fel a belügyminiszterhez a petrosényi ortodox izraelita egyház Hátszegtől való különválását.

Az ülés apróbb ügyek letárgyalása után $\frac{1}{4}$ 12 órakor véget ért.

Vizsgai benyomások.

Előadja egy érdeklődő.

Június elején egy vizsgarendet kaptam, amely minden érdeklődőt tisztelettel meghívott a X-i gimnázium évről vizsgáira. Mint magánzónak nem lévén egyéb dolgom, elmentem egy pár vizsgára. Laikus szemmel nézdelődtem, de azért sok mindent láttam és tapasztaltam:

1. Azt, hogy a vizsga teljesen fölösleges, idegizgató, haszontalan dolog. Lehetetlen, hogy egy tanár egy év alatt meg ne ismerjen egy tanulót s lehetetlen, hogy egy érdemjegyet (amelynek a jogosultságáról szintén lehet vitatkozni) egy izgatott lelkiállapotban eldadogott felelettől tegyen függővé. Vagy talán brillirozni akar az iskola a vizsgával?

nyomatékosan, mintha valami nagyfontosságú dolgot közölné — mondta ki:

— „Kontra tous les trois, huszonegy fogás!

... A tanító ijedten nézett a nótáriusra, az szemrehányóan a tanítóra, míg az ispán ajkán csendes mosoly derengett.

Nagy csend, melyre az öreg kasznár lakás régi korhadtt ajtószárfájában tanyázó szucsaládnak a fa lassu örlésével okozott zizegő munkája hozott csak némi zajt. Ugynevezett kínos csend állott be.

De a kasznár bácsi csakhamar végett vetett ennek, mert midőn látta ellenpartnereinek elnémulását, nyugodt hangan folytatta: — Passz, mehet! Hanem, urak, erre a nagy ijedtségre igyunk előbb egyet!

Gyorsan nyult mindegyik a quatterkához gyorsan üritette azt ki s hozzá kezdtek szokatlan nagy csendben — a játékoz. Egy diszsonáns hang sem zavarta a csendet, sőt az asztalt is elfeledték ütögetni.

A tanító volt a kihívó. Lassan, megfontolva hivta ki az első kártyát s gondolkozva tették rá a mugukét a többiek. De hova tovább mindinkább izgatottabb lett a játék s lázas sietséggel hívták és adták a lapokat. Visszafojtott lélekkzettel, előrehajolva ült mindegyik székén, mintha nem is krajcáros tarokkot játszanának kasznáréknál, hanem

harakat letették a tálcára s az öreg kasznár új pipára gyujtott, mosolygó arccal kedves évődéssel folytatták a játékot.

... Most az ispán osztott. A vérbeli játékos kíváncsiságával, vegyes izgatottságával vette mindenki kezébe kártyáját a midőn azt sorba rakta, tekintetével átfutotta, kutató arccal vizsgálta partnerei arcát, igyekezve kitalálni azok lapjának „minőségé“-t. — Hisz oly sokat lehet ilyenkor az arcról meglátni. Egy hirtelen szemvillanás — illető honört kapott, megelégedett tekintet partnereire — ott van a huszas gyorsfelszedése a kártyáknak — felszin fekete tarokk, hirtelen elkomolyodás — tulnyomó a szín, sürgetése a „licitálás“-nak — tarokkszám, a kártya letétele az asztalra — honör nemléteben „passz“-olás. És ezer a beavatlanok előtt jelentéktelennek látszó kézmozdulat, szempillantás és más apró jel a hivatott játékos előtt megannyi tájékoztatás előre.

S miután az ispán meggyőződött az osztás helyeségéről, kiadta a jelszót:

„Mehet!“

A tanító hamarosan kimodta: „Három“. A nótárius előbb megolvasta kártyáit, feltékkintett a plafonra, majd, mintha számadásába hiba csuszott volna be, újra megolvasta, ujjaival egyenkint megbökdösve azokat, gondolkodott egy kissé, lassu hangan mondta,

„Kettő!“ A kasznár bácsi és az ispán „passz“-oltak. S miután a tanító „Kettő“-t tartotta, a talont kiosztották.

Az ispán meggyőződött arról előbb, hogy tarokk nem fekszik, s hogy a skart helyesen van lerakva s ismét azt mondta csendes hangan „Mehet!“

A tanító, aki pagátra ment be röviden és egyszerűen azt jelentette ki:

„Segit a huszas tarokk, passz!“

„Tous les trios“ — mondta hangosan

mintha valami tehertől szabadult volna meg a jegyző, kezében a huszassal, a huszonegyessel és várakozással pillantott partnerére, a tanítóra, kinél a skizt segitette.

— „Passz, mehet“ mondta a tanító s ekként a játék nagyon csendesnek ígérkezvén, készülődött a kihíváshoz.

— Megálljunk csak — szölt a kasznár bácsi diadalmas pillantással közbe; mert kezében szorongatta a skizt és még hat tarokkot. Összeráncolt homlokkal kártyának tanulmányozásába merült el, pipáját újból meggyujtotta s miután meggyőződött arról, hogy jól ég, felcsillanó szemekkel nézte, milyen várakozó tekintettel csüngenek rajta társai. S miután ekként a hatást, melyet közbeszólás keltett, kellően kiélvezte, székében hátradőlve, egy füstfelhőt bocsájtott a plafon felé s lassan, minden szót külön hangsúlyozva,

Akkor nem a legrosszabb diákokat szólítaná a bizottság elé. Sőt nyomban eltörölné valamennyi vizsgát mert nagyon gyenge irántuk az érdeklődés.

2. Azt, hogy a tanár urak — tisztelet a kivételnek — nem tudnak nevelni. Hogy tanítani tudnak-e vagy sem, azt laikus igazán nem tudja megítélni. A vizsgai feleletekből — gyöngye tanulók feleleteiből — még ha tudná, sem szabadna megítélnie, mert az így alkotott ítélet elhamarkodott és igazságtalan lenne. — A nevelés. Egy tanár urtól ilyeneket hallottam a vizsgán: „Marha” „Szamar”. „Évközben sem tanultál semmit”. Ha a szerencsétlen gyerek viszont jót mondott, nyaggatni kezdte, gondolja csak jól meg a dolgot, így van-e. A gyerek persze megijedt, hogy nem jól mondta elpirult, zavarba jött s azt is elfeledte amit tudott.

Nem tudom, igazam van-e, de én úgy érzem, hogy a nevelés főszekőze a (szigorúsággal párosult) szeretet lehet. Ne értsen félre senki. Nem pajtáskodó szeretetet értek. Azt értem csak, hogy tanár úgy bánják tanítványaival, mint saját gyermekeivel s ne terheltsék egy-egy „fiam, sőt „édes fiam” megszólítást kimondani. Nem hiszem hogy a jóra, rosszra egyaránt fogékony gyermekleket ne érintené rendkívül kellemesen az ilyen hang. S ha egyszer a gyerek lelkéhez tud férközni a tanár, olyan könnyen alakíthatja, hogy az eredmény nem lehet kétséges. Ha a gyerek nem ellenséget, hanem jóbarátot lát tanárjában, százszor szivesebben tanul is s a közvetlen, nagyképűsködéstől. tulszigortól ment hang nemcsak nevelő, hanem kiváló oktatási eszköznek is bizonyul. Bizony szivre van szüksége a türelem és ész mellett a tanárnak! Nagyon régen eltelt kis gimnázista emlékeimet még most is megédesíti egy jó tanárom emléke, aki soha senkit meg nem vert, rá nem ordított. Ha fenyíteni akart rossz magaviseletű, vagy gyengén igyekvő tanulót, ránézett keményen, rászólt keményen, mint az apa rakoncátlandó gyermekére; de akkor is így kezdte: „Édes fiam...” És hivatkozott édesapánkra, édesanyánkra, akik küszködve, reménykedve tanítatnak minket s ha így viselkedünk, keser-

ezekbe menő rougenoiert Montekárlóban. De legizgatottabb volt kasznár bácsi, aki mintha elveszítette volna bátorságát s maga is megbánta volna egyhangú mondasát. Sűrű füstfelhőket eregetett pipájából, melyet nagy gyorsasággal — mintha csak napszámba tenné — szitt.

Most újra a tanító hiv, mégpedig treffit. A nótárius csendes apathiával teszi, nem úgy ejté rá — egyéb tarokk és treff hiányában — a huszonegyest.

Meglátja ezt a kasznár bácsi! Híhetetlen öröm tölti el egész valóságát s villámsebesen járja át az a gondolat, hogy a huszonegyest elfogta oly kínos és hosszú nyugtalanság után. Hatalmas füstkarikát eresztő szájából gyorsan kikapja a pipát, lázas izgatottsággal ragadja meg kezévet a skizt és — belevágja a köpőládába s a huszonegyesre — ami a köpőládába való lenne.

A nótárius a huszonegyes felé nyult, de az ispán — azon hiszemben, hogy más tarakkot akar helyébe tenni — felugrik, ráteszi tenyerét a kasznár bácsi által feldiszipített huszonegyesre és stentori hangon jelentette ki.

— Was ligt, das pikt!

... Homéri kacsaj, heves vitatkozás — de azt a problémát, hogy a huszonegyes a kasznár bácsi elfogta-e? Megoldani nem tudták.

Megtörtént.

vesen csalódnak bennünk. S a megdorgált gyermeknek, aki közben síróba eredt, többet használt ez a figyelmeztetés, mint a goromba jelzők, vagy a verés. Pegig szigorú volt az a tanár. Órája előtt és alatt moccanni sem volt szabad. És mégis szerettük nagyon szerettük, mert a szigorú hangján keresztül megérezük jóságos szive dobbanását. — Talán a tekintélyét félti sok tanár a közvetlenségtől? Lehet. De lehetetlennek tartom, hogy százszor többet ne ártana a tekintélynek (ami különbenis nagyon kétes értékű valami) a gorombaság, mint a szeretet. Csak ismerni kell a gyerekleket! Kísérletezzünk vele. Nézzük meg, melyik irányt fogékonyabb!

Ne haragudjanak a tanár urak, akiket különben távolról sincs szándékomban még gondolatban is megsérteni, e pár sor miatt. A gyerekek iránti szeretet iratta velem. Ez pedig oly csodálatos erő, hogy felfogni se tudjuk értéke szerint.

NAPI HIREK.

— **Kinevezések.** Az igazságügyminiszter Horváth Jenő dr. dévai alügyészt ügyésszé nevezte ki s egyszersmind saját kérésére Szegedre helyezte át, Lányi Lajos és Tribusz Gábor dr. petrosényi járásbírói albirákat járásbírókká, Fejér József dévai törvényszéki albirót törvénytudó biróvá nevezte ki.

— **Kinevezés.** Az algyógyi földmivésiskolához a földmivésügyi ministerium Kozári Jenő okl. gazdát gazd. gyakornok kinevezte, ki állását elis foglalta.

— **Áthelyezés.** A földmivésügyi minister Gönczy Ödön szerdahelyi járási állatorvost hasonmóságban Szászvárosra helyezte át.

— **Kenessey ref. püspök a megyében.** Kenessey Béla erdélyi református püspök e hó 5-én Lupényben volt, hol az ujonnan épült református templomot szentelte föl. A püspököt hívei meleg fogadtatásban részesítették.

— **Halálozás.** Müller Gizella, Müller Vilmos helybeli vendéglős 21 éves leánya f. hó 18-án meghalt. Temetése f. hó 19-én ment végbe általános részvét mellett.

— **Mezőgazdasági tanfolyam.** Az algyógyi földmivésiskolánál f. hó 18-án nyílt meg a néptanítók számára évenként rendezni szokott mezőgazdasági tanfolyam. A tanfolyamnak 21 hallgatója van erdély majdnem minden vármegyéjéből, csak sajnos, Hunyad vármegyéből egyszé.

— **Ügyvédi vizsgák.** Szombaton fejeződtek be a marosvásárhelyi ügyvédvizsgáló bizottság előtt az ügyvédi diplomára képesítő vizsgálatok. Január óta 302 jelölt állott vizsgálatra. Ügyvédi diplomát nyert 269 jelölt.

— **Halálos baleset Kudziron.** Kudziron, a Braun Jenő cég fűrésztelepén e hó 15-én egy fiatal magyar munkást, ki alul a fűrészporgyújtó üregben a gép alsó részének olajozásával volt elfoglalva, a felülről kicserélés közben véletlenül leereszkedő fűrész tartója úgy tarkón ütött, hogy szörnyet halt. A nyomozás, hogy kit terhel a felelősség, folyik.

— **Cserkészlet Algyógyfürdön.** Hétfőn kiderült, a régen várt jó idő ezzel megjött s és a fürdői élet is élénkebb lett. Most már, aki a fürdőre megy elsősorban is az lepi meg, hogy mikor a kocsiról leszáll nem kénytelen a vendéglő előtt a sárba lépni, mert bizony ezelőtt ott éppen legnagyobb volt a sár, de hát az eső azért esett, hogy sár legyen,

a sok jó patak fővényt a víz nem a vendéglő, hanem a patak medrébe vitte s azt felhordani a vendégek kényelmére nem lehetett? A szűk térzene helye is lassan-lassan kibővült, mert bizony eddig, hiába húzta a veres nagyváradi primás a szebbnél-szebb nótákat, azt bizony élvezni nem lehetett, nem volt pad, székek és más eféle alkalmatosság, a szűk sétányon nem tudott a vendég leülni, a társaság meghitté lenni, hiányzott az alkalom, szigetelt maradt a társaság, borus, matt volt a hangulat, mint az időjárás. Most nyuzsög a sétány, feltűnnek a toaettek, élénkül, pezsdül az élet, lesz bizonyos meghittség, melegség — ami eddig hiányzott. Nyüzsög a gyereksereg, felhangzik a kacaj, suttog a pletyka, mint mindenütt úgy itt is megnyilvánul lassan a fürdői élet az ő jó és rossz tulajdonságaival. A merészek, bizva a megszikkadt utakba, kirándulást terveznek, de sajnos itt is hiányzik a modern fürdői érzék, nincs megjelölve semmi, mi merre fekszik, mit lehet látni egy-egy meghatározott távolságban, pedig tudtommal igen sokféle mód van, festék is van igen sokféle színben, a mi Arideline fonala lehetne, noha ezek meg vannak, de nem ott — ez nem természetes? Lehet, hogy azt tartják, jöjjön sok vendég és lesz minden, pedig ma már úgy van, hogy sok minden kell ahhoz, hogy vendég is legyen. Mulatság készül s mulatni fogunk, mert úgy van, aki el tud tekinteni az élet rossz oldalaitól — az mulatni tud, s ha mulatni akarunk, ezt meg kell tegyük.

— **Katonák szabadságolása.** A cs. és kir. közös hadsereg és a honvédség legénységei, akik földmives és mezei munkával foglalkoznak az aratás és más nagyobb mezei munkára kihallgatáson három heti szabadságot kérhetnek.

— **Hivatalos órák a városnál.** A város hivatalos óráiban változás történt, amennyiben f. hó 15-től szeptember 1-ig d. e. 7—12-ig van hivatalos óra. Tehát, akinek a városházán hivatalos ügye van, az csak ez időben intézheti el azt.

— **A munkásbiztosítás reformjáért.** Arad város törvényhatósága kormányfeliratát, amelyben a munkásbiztosítás reformjáért tesz előterjesztést, megküldötte az összes vármegyei törvényhatóságoknak is. A felirat annak az indokolása, hogy a munkásbiztosítás ügyének mai szervezete se a munkaadók, se a munkások igényének meg nem felel. A munkaadókat a kerületi pénztárak a járulékokért folyton és tulságos zaklatásnak teszik ki, ellenben sok kijelentett munkást a pénztár továbbra is nyilvántart és alaptalan végrehajtásokkal terheli a munkaadókat. Az ez ellen folyamatba tehető iparhatósági eljárás későre hoz eredményeket. Viszont a munkások igényének sem felel meg a pénztárak működése, mert bár a biztosított munkásnak joga volna ingyen-kezeléshez és gyógyszerekhez, mégis igen gyakran és sok helyen gyakorolt takarékoság leple alatt a legtöbb esetben sem látják úgy el, mint ahogy ezt egy emberbaráti és szociális intézménytől elvárni lehetne. A társadalom szempontjából sem felel meg az aradi átirat szerint a munkásbiztosító pénztárnak szervezete, mert a pénztárak tisztviselőinek tulnyomó része megbízhatatlan és kiképezetlen egyénekből áll. Az aradi átirat mindezek javítására kívánja, hogy a munkásbiztosító pénztárak állami kezelésbe kerüljenek s a munkaadók terhére általánosítottassék, pl. a betegápolási adónak 15 százalékra való emelése által, amit minden munkaadó a kereseti adója után fizetne.

— **A polgármesterek kedvezményes vasuti jegye.** A kereskedelmi miniszter a polgármesterek részére kedvezményes vasuti bérletjegyeket engedélyezett.

— **A Hátszegi Sport-egylet által Hátszeg és vidéke ifjúságának közreműködésével rendezendő verseny programja:** Idő: 1913. augusztus 10 (vasárnap) d. u. Hely: Footballversenypálya. Egyéni verseny számok: Sulydobás, futás, magasugrás, távugrás, korlát, nyújtó, birkózás, gerelydobás, diszkosz-vetés, vivás. A délelőtti folyamán footballverseny különböző egyletek között, d. u. pedig Hátszeg és Lugos csapatai között. Este fél kilenc órakor szórakoztató játékkal egybekötött táncmulatság. Az atletikai egyéni versenyekben részt vehet minden hunyadmegyei lakos. Az egyes atletikai ágakban 3—3 győztes 1—1 értékes érmet nyer. Nevezési díj atletikai ágakként 1 korona. Nevezés és nevezési díj beküldésének határideje 1913. évi július hó 24-ike. A verseny véglegesen megállapított programja július hó 24-ike nyomtatásban (plakátokon) meg fog jelenni. Bővebb felvilágosítást nyújt a Hátszegi Sport-egylet atletikai szakosztály vezetője.

— **Katonai emlékünnepe.** Július 14-én múlt 47 esztendeje a biskupitzi ütközetnek, melyben házi ezredünk nagyon kitüntette magát a vele szemben állott porosz lovassággal szemben. Az ezred ez évben is kegyeletes ünnepélyvel ülte meg a nevezetes emléknapot. Megelőző este és a nap reggelén a katonaság zeneszóval járta be a várost, a délelőtti folyamán a tisztikar istentiszteleten jelent meg a róm. kath. templomban, délben pedig a tisztai étkezőben ünnepi bankett tartott.

— **Törvény a munkakerülők ellen.** A hivatalos lap egyik közelebbi száma közli az 1913. évi XXI-ik törvényeket, a közveszélyes munkakerülőről, melyet július hó 7-én szentesített a király. A törvény 9 paragrafusban szabályozza a büntetést és dologházba utalást. A büntetés 8 naptól 2 hónapig terjedhető elzárás. Ezután a dologházi őrizet végrehajtásáról rendelkezik a törvény.

— **Üdvös rendelet.** A belügyminiszter rendeletet adott ki az összes megyei és városi árvászekeknek, amelyben meghagyja, hogy a kiskorúak között vadházasságok tovább terjedésének megakadályozása végett az ilyen kiskorúak gyámjait szigorúan büntessék, ha az ilyen összeálláshoz hozzájárultak. Ugyanezt a büntetést a szülők ellen is alkalmazhatják, sőt jogukban áll a szülőt a szülei hatalom gyakorlathatótól is felfüggeszteni. — Ezen üdvös rendelet kiadására az készítette a belügyminisztert, hogy ma a vadházasságok 75 százaléka ilyen kiskorúak összeállásából kerül ki.

— **Óvodai záró-ünnepély.** A szászvárosi áll. segélyezett társulati magyar óvoda múlt vasárnapon d. e. 11 órakor tartotta évzáró-ünnepélyét saját helyiségében. A szülők nagy számban jelentek meg az ünnepélyen s örömmel győződtek meg a szép eredményről, melyet Koltay Ödönne szül. Kövér Róza óvónő a pici növendékekkel fölmutatott. A szülők köszönetét Dósa Dénes, az óvoda bizottság elnöke tolmácsolta meleg szavakban.

— **Római lelet.** A H.-Boica melletti Barabura község határában, egy, a rómaiak által is kultivált bánya bejáratától nem messze, a napokban egy pásztorgyermek érdekes római leletre bukkant. Egy vasfazékban mintegy 300 darab Antonius császár idejéből való ezüst pénzt talált. A nagyértékű leletről nyomtatásban értesítették a közigazgatási hatóságot s így a lelet szétfecserlését megakadályozták.

Különös plakát.

Neuvirth György moztulajdonos és a megleckézett közönség. — „Quo vadis?” vagy „tilos a köpés, szabad a bagozás”. — A jó modor és a szászvárosi t. hölgyek. — Szünet után „szabad hazamenni”.

A helybeli Erzsébet-mozi tulajdonosa a mai vasárnapra 2 előadást hirdet egy szinlapon, amely szerint bemutatásra kerül a híres „Quo vadis?”. Ezen nincs mit megütköznünk, hanem igenis általános megbofránkozást keltett az a hang, amelyet a Neuvirth ur szászváros közönségével szemben a szinlapon használni mert. A műsor alatt ez jelent meg magyar és német nyelven: „Figyelmeztetés. A t. hölgyek a nézőtérén a jó modor és méltányosság sugalmazta módon kalap nélkül jelennek meg. Tilos a dohányzás minden oly módja, mely égést, füstöt feltételez, a nézőtérén csak a rágó-dohány (b a g ó) élvezése van megengedve, de köpködni tilos. Az ezen tilalmat áthágók ellen szigorúan lesz eljárva. A rendőrség”.

A rendőrség — amint a „cáfolat”-ból láthatni, erről mitsem tud. Tehát Neuvirth ur a maga jóindulatából írta azt. Hiszen a kalapok és a dohányzás ellen jogos a „fellépés”, de még egy hatóság részéről is vissza kellene utasítani ezt a hangot és módot, nemhogy éppen a vállalat tulajdonosával szemben, aki — elvégre is — a megleckézett közönség jóindulatára, pártfogására és pénzére van utalva.

Szászváros közönsége azonban mindent eltűr, mintha a „bárány-türelem” szérumával lenne beoltva. Sületlen kenyér, mocskos utcák, villanymizeriák, rossz közbiztonsági állapotok, stb., stb. az mind semmi s most a „t. hölgyek” kapnak személyenként 1 K 50 filléért „illetmáni kioktatást”, úgy szintén a dohányzóknak is kijár egy kis „élvezés” azért a pénzért, mert a nézőtérén (ahová — úgy látszik — a bagozók nagy számban jelennek meg) a dohányzás helyett a b a g ó z á s nagy gunyosan megvan engedve.

Azonkívül, te kedves, drága, türelmes, jámbor szászvárosi publicum, ha a jegyed megváltása után — akár a szünetben is — „nem kívánsz hosszabb műsort látni”, vagyis magyarul: nem bírod ki az üzemzavarok miatti késői éjszakázást és ott időzést — nem muszáj ott maradnod, mert Neuvirth ur kegyesen megengedi, hogy haza mehess. Ezt szintén a szinlap mondja a műsor 4 és 5-ik pontja között.

Most márcsak arra vagyunk kíváncsiak, hogy a „jó modor sugalmazta módon hány szászvárosi t. hölgy fog megjelenni az előadásokra és hány b a g ó z ó ur fog bagózni Neuvirth ur szives engedelmeivel a nézőtérén. Neuvirth ur szerint mind ott lesznek, hiszen a jó modor (nem motor) és köpködés nélküli bagózás elsajátítására ő minden koránkat megmozgósítja.

Cáfolat.

A következő sorok leközlésére kértünk fel: Neuvirth György az „Erzsébet” mozi tulajdonosa a folyó hó 20-ára hirdetett mozi-előadás műsorát tartalmazó szinlapon magyar és német nyelvű figyelmeztetést jelentetett meg „a rendőrség” aláírással. E figyelmeztetésről a rendőrség megelőzőleg semmi tudomással nem bírt, azt Neuvirth György a rendőrség megkérdezése nélkül tette közzé, miért is ellene a kihágási eljárást folyamatba tettem.

Szászváros, 1913. július hó 18-án.

Pap András,
tb. rendőrkapitány.

HIRDETÉSEK.

Sz. 825/1913. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a és 1908. XLI. t.-c. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbírósnak 1913. évi Sp. I. 305/2 számú végzése következtében dr. Radó Izidor ügyvéd által képviselt Róth Viktor javára 800 K s jár. erejéig 1913. évi június hó 23-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1404 K 60 fill.-re becsült következő ingóságok, u. m.: fedeleságy és különféle lószerszámok stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbírósnak 1913. évi V. 444/1 számú végzése folytán 800 K tőkekövetelés, ennek 1912. évi szeptember hó 1-ső napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 131 K 70 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Szászvároson, alperes lakásán leendő eszközésére 1913. évi július hó 28-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászváros, 1913. évi július hó 15-én.

Gödri Jenő,
kir. bír. végrehajtó.

21

Sz. 435/1913. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a és 1908. XLI. t.-c. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dévai kir. törvényszéknek 1912. évi V. 860 polg. számú végzése következtében dr. Grasser Károly ügyvéd által képviselt Moga János javára 2102 korona s jár. erejéig 1912. évi március hó 30-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1100 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: tehenek és ökrök nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbírósnak 1912. évi V. 252/2 számú végzése folytán 1102 korona 23 fill. tőkekövetelés, ennek 1910. évi július hó 15-ik napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig bíróság összesen 284 K 33 fill.-ben már megállapított költségek erejéig Kudsiron, alperesek lakásán leendő eszközésére 1913. évi július hó 26-ik napjának d. u. 4 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 0. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászváros, 1913. évi július hó 11-én.

Gödri Jenő,
kir. bír. végrehajtó.

23

Sz. 1950/1913. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szászvárosi kir. járásbírósnak mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Segesvári Ipar-takarékpénztár végrehajthatónak Oprean György végrehajtást szenvedő elleni 503 K 70 fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében, a szászvárosi kir. járásbírósnak területén levő, a szászvárosi 3322 sz. tljkyben A 1 rend 1936 és 1937 hrsz. ház, udvar és kertre 2434 K, a 3 rend 2504/1 hrsz. szőlőre 58 K és a 4 rend 3053/1/a hrsz. szántóra 1060 K kikiáltási árban, ugy azonban, hogy a kikiáltási ár 2/3-adán alul el nem adhatók s a bánatpénz az árveréskor a vételár arányában kiegészítendő, az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1913. évi augusztus hó 8-ik napján d. e. 9 órakor e telekkönyvi hatóságnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron a fent kitett feltételek szerint eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 773. §-a értelmében a bánatpénzek a bíróságnál végleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szászvároson, 1913. évi április hó 24-én.

A kir. bíróság mint tlkányi hatóság.

Balogh s. k., kir. táblabíró.

A kiadmány hitelül:

Borsos Sándor,

kir. tlkvyvezető.

22

Eladó ház.

A Fötér 12. szám alatti emeletes ház a hozzátartozó melléképületekkel és nagy veteményes- és gyümölcsös-kerttel együtt eladó. Értekezhetni: Pogány Árpád algyógyi járási főszolgabíróval.

25 1—3

Sz. 1846/1913. tlkvi.

Árverési hirdetmény kivonata.

A szászvárosi kir. jbiróság mint tettekönvi hatóság közhírré teszi, hogy az Ardeleana pénzintézet r.-t. végrehajthatónak Kuzsereán János s társai végrehajtást szenvedők elleni 900 K tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében, a szászvárosi kir. jbiróság területén levő, a felkenyéri 642 sz. tljkvben A † 2 rdsz. 2641/2 hrsz. a. Kuzsereán János a Karácsoné nevéen álló szántóra, C. 3. alatt özv. Grozój Jánosné Szimedru Domnika jávára bekebelezett haszonélvezeti jog fentartásával 206 K, az u. o. 2356 sz. tljkvben A † 1 rend 2341 hrsz. a. Kuzsereán János a Karácsoné nevéen álló szántóra 126 K, az u. o. 1525 sz. tljkvben A † 1 rend 2537 hrsz. a. Kuzsereán János a Karácsoné nevéen álló szántóra 35 K, az u. o. 1645 sz. tljkvben A † 2 rend 5068 hrsz. a. kaszáló Kuzsereán János a Karácsoné fele részbeni jutalékra 15 K 50 fill., az u. o. 1208 sz. tljkvben A † 2 rend 890/2 hrsz. a. kertből Romosán János a Jánosé ^{12/57} részbeni jutalékra 99 K 60 fill., az u. o. 1011 sz. tljkvben A † 3 rdsz. 1584 hrsz. legelőből Kuzsereán Karácson ^{1/10} részbeni jutalékra 8 K 80 fill., az u. o. 2590 sz. tljkvben A † 1 rend 2276 hrsz. szántó Filimon Miklós a Vazulé fele részbeni jutalékára 120 K 50 fill. és az A † 2 rend 2277/2 hrsz. szántóból és fele részbeni jutalékára 144 K 50 fill., az u. o. 1471 sz. tljkvben A † 1 rend 2414 hrsz. a. Filimon Miklós a Vazulé nevéen álló szántóra 44 K, az u. o. 2186 sz. tljkvben A † 1 rend 5793/933 hrsz. a. Kuzsereán Karácson nevéen álló szőlőre 6 K és az u. o. 2575 sz. tljkvben A † 1 rend 1860 hrsz. a. egy kerekű ványólóból Ilina János fele részbeni jutalékára 3 K 50 fill. kikiáltási árban ugy azonban, hogy a kikiáltási ár ^{2/3}-án alól el nem adhatók s a bánatpénz az árveréskor a vételár arányában kiegészítendő, az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1913. évi augusztus hó 11-ik napján d. e. 9 órakor** Felkenyér község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron a fent kitett feltételek szerint eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlano-

nok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadék-képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szászváros, 1913. évi április hó 21-én.
A kir. jbiróság mint telekkönvi hatóság.
Sebestyén Árpád s. k., kir. jbiró.
A kiadvány hitelül: **Borsos Sándor**,
kir. tlkvezető.

Eladó egy teljesen jókarban lévő 3 lóerős benzín-motor 800 K-ért. (Gyári ára 2000 K volt.) Bővebbet e lap kiadóhivatalában. 16 2-2

!!K Ö P O R!!**Építkezők figyelmébe!**

Ajánlok a t. építkező, valamint vállalkozó urak figyelmébe legkitűnőbb minőségű sárga kőport, mely elismert jóságánál, tartóságánál és tetszetőségénél fogva nélkülözhetetlen ott, ahol kemény, tömör vakolást, modern, tetszetős külsőt, olcsó és legjobb munkát kívánnak, mert a kőporral bevakolt és bevont falakat nem kell festeni, nem piszkolódni, a savaknak ellenáll, nem kell azokat egyáltalán javítani. Ma már a kőpor a modern építkezésnek teljesen szolgálatába állott és attól elválaszthatatlan.

Kapható egyedül, legolcsóbban ugy helybeli raktárból, valamint az általam képviselt kőporbányából bármi mennyiségben:

HAZATSCHEK KÁROLY
építőmesternél, Szászvároson.
Készséggel szolgálok legolcsóbb ajánlattal és bárminő felvilágosítással.

164 **!!K Ö P O R!!** 5-15

Vizhatlanság! Szigetelés!

Nedves pincék és lakások, árú- és terményraktarak, souterrain-helyiségek

tökéletes szárazzá tételénél, repedésmentes, saválló padlók és falburkolatok előállításánál, gyárakban, műhelyekben, sörfőzökben, vágóhidakon stb. stb., szóval mindenhol, ahol a talaj nedvessége, zápor, talajviz és sok savanyu gázok és vizek káros hatása ellen védekezniünk kell,

nélkülözhetetlen

a „BIBER“ anyag.

„Biber“ a jelenkor legjobb szigetelő és vízhatlanító anyaga!

Kapható csakis: **Lusztig Lajos** fakeskedőnél, Szászvároson.

Használati utasítást készséggel küldök!

Pascu Olivér

okl. mérnök
Szászváros, Berényi-utca 8.

Elvállal mindenféle földmérési, parcellázási és térképezési munkákat.

Tervez és épít: lakóházakat, villákat, gazdasági épületeket, rendes keskenyágányu gazdasági és iparvasutakat, vasbeton födémekek és hidakat, csatornázásokat, vízvezetéseket stb.

Érdekelteknek mindenféle műszaki ügyben készséggel áll rendelkezésre.

102 12-35

Hasznos tájékoztató!!

— Ugyan kérem, szükségem van némi ruhanemű-cikkekre, sziveskednék fölvilágosítani, hol szerezhetném be a legjutányosabban?

— Tessék kérem egész bizalommal a

Benkő áruház-hoz

fordulni.

— És miért ajánlja Ön kizárólag ezen áruházat?

— Azért kérem, mert meggyőződtem róla, de nemcsak én, hanem számottevő ismerőseim is, hogy ottan *minden árucikket* nagy választékban, valamint *életmi-cikkeket* is lehet kapni a *legolcsóbb árban* és legszolidabb kiszolgálás mellett.

20 2-25

Brassai Brutus
Szászvároson

Raktáron tartok: ebédlő-, háló-, salon- és irodai bútorokat, valamint a legegyszerűbb bútorokban is nagy választék.

Szolid árak! Izléses kivitel!
Pontos kiszolgálás!
18-41 52

bútor-raktára

Ország-út 3. sz.

Ebédlők és hálószobák 300 K-tól feljebb. Írásbeli megkeresések is a legnagyobb gyorsasággal intézettek el. A n. é. közönség szives pártfogását tisztelettel kéri

Brassai Brutus

bútor-raktáros és temetkezési intézet tulajdonos.